

CONVENȚIA EUROPEANĂ din 21 martie 1983

asupra transferării persoanelor condamnate*)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 154 din 19 iulie 1996

Data intrării în vigoare 19-07-1996

Inlocuit de Articolul 25 din LEGE nr. 296 din 21 decembrie 2011 la data 19-01-2012

Notă *) Traducere.

Statele membre ale Consiliului Europei și celelalte state semnatare ale prezentei convenții, considerind ca scopul Consiliului Europei este de a realiza o uniune mai strinsă între membrii săi, dornice să dezvolte mai mult cooperarea internațională în materie penală, considerind ca aceasta cooperare trebuie să servească intereselor unei bune administrări a justiției și să favorizeze reintegrarea socială a persoanelor condamnate, considerind ca aceste obiective impun ca străinii, care sunt privați de libertate ca urmare a unei infracțiuni penale, să aibă posibilitatea de a-și ispăși condamnarea în mediul lor social de origine, considerind ca cel mai bun mijloc de a se ajunge la aceasta este de a-i transfera în propriile lor țări, au convenit următoarele:

Articolul 1

Definiții

În înțelesul prezentei convenții, expresiile:

- a) condamnare desemnează orice pedeapsa sau măsura privativă de libertate, pronunțată de către un judecător pentru o durată limitată sau nedeterminată în temeiul unei infracțiuni penale;
- b) hotărâre desemnează o hotărâre judecătorească prin care se pronunță o condamnare;
- c) statul de condamnare desemnează statul unde a fost condamnată persoana care poate fi transferată sau care deja a fost transferată;
- d) statul de executare desemnează statul către care condamnatul poate fi transferat sau a fost deja transferat, în vederea executării condamnării sale.

Articolul 2

Principii generale

1. Părțile se angajează să-și acorde reciproc, în condițiile prevăzute prin prezenta convenție, cooperarea cea mai largă posibil în materia transferării persoanelor condamnate.
2. O persoană condamnată pe teritoriul unei părți poate, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții, să fie transferată pe teritoriul altei părți, pentru a executa aici condamnarea care i-a fost aplicată. În acest scop, ea își poate exprima, fie pe lângă statul de condamnare, fie pe lângă statul de executare, dorința de a fi transferată în temeiul prezentei convenții.
3. Transferarea poate fi cerută fie de către statul de condamnare, fie de către statul de executare.

Articolul 3

Condițiile transferării

1. O transferare nu poate avea loc în termenii prezentei convenții decât în condițiile următoare:
 - a) condamnatul trebuie să fie resortisant al statului de executare;
 - b) hotărârea trebuie să fie definitivă;
 - c) durata condamnării pe care cel condamnat o mai are încă de executat trebuie să fie de cel puțin 6 luni la data primirii cererii de transferare sau să fie nedeterminată;
 - d) transferul este consimțit de către persoana condamnată sau, dacă în raport cu vârsta sau cu starea fizică ori mentală a acesteia unul dintre cele două state considera necesar, de către reprezentantul persoanei;
 - e) acțiunile sau omisiunile care au dat naștere condamnării trebuie să constituie o infracțiune penală în raport cu dreptul statului de executare sau ar trebui să constituie o astfel de infracțiune, dacă ar fi survenit pe teritoriul său; și
 - f) statul de condamnare și statul de executare trebuie să se pună de acord asupra acestei transferări.
2. În cazuri excepționale, unele părți pot conveni o transferare chiar dacă durata condamnării pe care cel condamnat o are încă de executat este inferioară celei prevăzute la paragraful 1 c).
3. Orice stat poate, în momentul semnării sau depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, să indice, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, ca înțelege să excludă aplicarea vreuneia dintre procedurile prevăzute la art. 9 paragraful 1 a) și b) în relațiile sale cu celelalte părți.

4. Orice stat poate, în orice moment, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, să definească, în ceea ce-l privește, termenul resortisant în înțelesul prezentei convenții.

Articolul 4

Obligația de a furniza informații

1. Orice condamnat căruia i se pot aplica prevederile prezentei convenții trebuie să fie informat de către statul de condamnare despre conținutul exact al prezentei convenții.

2. Dacă condamnatul și-a exprimat, pe lângă statul de condamnare, dorința de a fi transferat în temeiul prezentei convenții, acest stat trebuie să informeze despre aceasta statul de executare cât mai curând posibil, după rămânerea definitivă a hotărârii.

3. Informațiile trebuie să cuprindă:

- a) numele, data și locul nașterii condamnatului;
- b) dacă este cazul, adresa sa în statul de executare;
- c) o prezentare a faptelor care au atras condamnarea;
- d) natura, durata și data începerii executării condamnării.

4. Dacă condamnatul și-a exprimat, pe lângă statul de executare, dorința de a fi transferat în temeiul prezentei convenții, statul de condamnare comunică acestui stat, la cererea sa, informațiile prevăzute la paragraful 3 de mai sus.

5. Condamnatul trebuie să fie informat în scris despre orice demers întreprins de către statul de condamnare sau de către statul de executare în aplicarea paragrafelor precedente, ca și despre orice hotărâre luată de către vreunul dintre cele două state cu privire la cererea de transferare.

Articolul 5

Cereri și răspunsuri

1. Cererile de transferare și răspunsurile trebuie formulate în scris.

2. Aceste cereri trebuie să fie adresate de către Ministerul de Justiție al statului solicitant Ministerului de Justiție al statului solicitat. Răspunsurile trebuie comunicate pe aceleași cai.

3. Orice parte poate, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, să indice faptul că ea va utiliza alte cai de comunicare.

4. Statul solicitat trebuie să informeze statul solicitant, în cel mai scurt timp, despre hotărârea sa de a accepta sau de a refuza transferarea cerută.

Articolul 6

Înscrierile ajutoare

1. Statul de executare trebuie, la cererea statului de condamnare, să furnizeze acestuia din urmă:

- a) un document sau o declarație care să indice ca persoana condamnată este resortisant al aceluși stat;
- b) o copie de pe dispozițiile legale ale statului de executare din care să rezulte ca acțiunile sau omisiunile care au dat loc condamnării în statul de condamnare constituie o infracțiune penală în raport cu dreptul statului de executare sau ar constitui o astfel de infracțiune, dacă ele ar surveni pe teritoriul său;
- c) o declarație conținând informațiile prevăzute la art. 9 paragraful 2.

2. Dacă se cere o transferare, statul de condamnare trebuie să furnizeze statului de executare următoarele documente, cu excepția cazului în care unul sau celălalt dintre cele două state ar fi indicat deja ca el nu și-ar da acordul de transferare:

- a) o copie, certificată pentru conformitate, de pe hotărâre și de pe dispozițiile legale aplicabile;
- b) indicarea duratei condamnării deja executate, inclusiv informații asupra oricărei detenții provizorii, reduceri a pedepsei sau altui act privind executarea condamnării;
- c) o declarație constatând consimțământul de transferare, așa cum se prevede în art. 3 paragraful 1 d);
- d) de fiecare dată când va fi cazul, orice raport medical sau social despre condamnat, orice informație asupra tratamentului sau în statul de condamnare și orice recomandare pentru continuarea tratamentului sau în statul de executare.

3. Statul de condamnare și statul de executare pot, atât unul cât și celălalt, să solicite primirea oricăruia dintre documentele sau declarațiile prevăzute la paragrafele 1 și 2 de mai sus, înainte de a face o cerere de transferare sau de a lua hotărârea de acceptare sau de refuzare a transferării.

Articolul 7

Consimțământ și verificare

1. Statul de condamnare va proceda în așa fel încât persoana care trebuie să-și dea consimțământul la transferare în temeiul art. 3 paragraful 1 d) să o facă de buna-voie și în deplina cunoștință de consecințele juridice care decurg din aceasta. Procedura de urmat cu privire la aceasta va fi guvernata de legea statului de condamnare.

2. Statul de condamnare trebuie să dea statului de executare posibilitatea să verifice, prin intermediul unui consul sau al altui funcționar desemnat de acord cu statul de executare, ca acest consimțământ a fost dat în condițiile prevăzute în paragraful precedent.

Articolul 8

Consecințele transferării pentru statul de condamnare

1. Preluarea în sarcina a condamnatului de către autoritățile statului de executare are drept efect suspendarea executării condamnării în statul de condamnare.
2. Statul de condamnare nu mai poate executa condamnarea atunci când statul de executare considera executarea condamnării ca fiind terminată.

Articolul 9

Consecințele transferării pentru statul de executare

1. Autoritățile competente ale statului de executare sunt datoare:

- a) fie să continue executarea condamnării imediat sau în baza unei hotărâri judiciare sau administrative, în condițiile enunțate la art. 10;
 - b) fie să schimbe condamnarea, printr-o hotărâre a acestui stat, data într-o procedură judiciară sau administrativă, înlocuind astfel sancțiunea aplicată în statul de condamnare printr-o sancțiune prevăzută în legislația statului de executare pentru aceeași infracțiune, în condițiile enunțate la art. 11.
2. Statul de executare trebuie, dacă cererea i-a fost făcută, să indice statului de condamnare, înainte de transferarea persoanei condamnate, care anume dintre aceste proceduri o va urma.
 3. Executarea condamnării este guvernată de legea statului de executare și acest stat este singurul competent pentru a lua toate hotărârile corespunzătoare.
 4. Orice stat al cărui drept intern împiedică să fie folosită vreuna dintre procedurile prevăzute la paragraful 1 pentru a se executa măsurile al căror obiect îl formează, pe teritoriul unei alte părți, persoane care, ținând seama de starea lor mintală, au fost declarate penalmente iresponsabile pentru săvârșirea unei infracțiuni, și care este dispus să ia în sarcina aceste persoane în vederea continuării tratamentului lor, poate, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, să indice procedurile pe care înțelege să le urmeze în aceste cazuri.

Articolul 10

Continuarea executării

1. În caz de continuare a executării, statul de executare este legat de natura juridică și durata sancțiunii așa cum rezultă ele din condamnare.
2. Totuși, dacă natura sau durata acestei sancțiuni este incompatibilă cu legislația statului de executare, sau dacă legislația acestui stat o impune, statul de executare poate, prin hotărâre judiciară sau administrativă, să adapteze aceasta sancțiune la pedeapsa ori măsura prevăzută de propria sa lege pentru infracțiuni de aceeași natură. Aceasta pedeapsa sau măsura corespunde, atât cât este posibil, în ceea ce privește natura sa, celei aplicate prin condamnarea de executat. Ea nu poate să agraveze prin natura sau durata sa sancțiunea pronunțată în statul de condamnare, nici să depășească maximumul prevăzut prin legea statului de executare.

Articolul 11

Schimbarea condamnării

1. În cazul schimbării condamnării, se aplică procedura prevăzută de legislația statului de executare. Din momentul schimbării, autoritatea competentă:
 - a) va fi legată de constatarea faptelor în măsura în care acestea figurează în mod explicit sau implicit în hotărârea pronunțată în statul de condamnare;
 - b) nu va putea schimba o sancțiune privativă de libertate printr-o sancțiune pecuniară;
 - c) va deduce integral din pedeapsa perioada de privațiune de libertate deja executată de către condamnat; și
 - d) nu va agrava situația penală a condamnatului și nu va fi ținută de limita inferioară a sancțiunii eventual prevăzute de legislația statului de condamnare pentru infracțiunea sau infracțiunile săvârșite.
2. Atunci când procedura de schimbare are loc după transferarea persoanei condamnate, statul de executare va menține acea persoană în detenție sau va lua alte măsuri în scopul de a asigura prezenta ei în statul de executare până la finalizarea acestei proceduri.

Articolul 12

Grațierea, amnistia, comutarea

Fiecare parte poate acorda grațierea, amnistia sau comutarea pedepsei în conformitate cu constituția sa sau cu celelalte reglementări juridice ale sale.

Articolul 13

Revizuirea hotărârii

Numai statul de condamnare are dreptul de a statua asupra oricărei forme de recurs vizind revizuirea hotărârii.

Articolul 14

Încetarea executării

Statul de executare trebuie să pună capăt executării condamnării de îndată ce a fost informat de către statul de condamnare despre orice hotărâre sau măsura care are ca efect înlăturarea caracterului executoriu al condamnării.

Articolul 15

Informații privind executarea

Statul de executare va furniza informații statului de condamnare în ce privește executarea condamnării:

- a) atunci când considera încheiată executarea condamnării;
- b) în cazul în care condamnatul evadează înainte ca executarea condamnării să fi luat sfârșit; sau
- c) dacă statul de condamnare îi solicita un raport special.

Articolul 16

Tranzitul

1. O parte trebuie, în conformitate cu propria sa legislație, să consimtă la o cerere de tranzit a unui condamnat pe teritoriul sau, dacă cererea a fost formulată de către o altă parte care ea însăși s-a înțeles cu o altă parte sau cu un stat terț asupra transferării unui condamnat spre sau dinspre teritoriul sau.
2. O parte poate refuza să acorde tranzitul:
 - a) dacă condamnatul este unul dintre resortisanții săi; sau
 - b) dacă infracțiunea care a dat loc la condamnare nu constituie infracțiune conform legislației sale.
3. Cererile de tranzit și răspunsurile trebuie comunicate pe căile menționate prin dispozițiile art. 5 paragrafele 2 și 3.
4. O parte poate consimți la o cerere de tranzit al unui condamnat pe teritoriul sau, formulată de către un stat terț, dacă acesta din urmă a convenit cu o altă parte asupra transformării spre sau dinspre teritoriul sau.
5. Partea căreia îi este cerută tranzitarea poate menține condamnatul în detenție pe perioada strict necesară tranzitarii teritoriului ei.
6. Partea solicitată să acorde tranzitul poate fi invitată să dea asigurarea că persoana condamnată nu va fi nici urmărită, nici deținută, sub rezerva aplicării paragrafului precedent, nici supusă vreunei alte restricții a libertății sale individuale pe teritoriul statului de tranzit, pentru fapte sau condamnări anterioare plecării sale de pe teritoriul statului de condamnare.
7. Nici o cerere de tranzit nu este necesară, dacă se folosește calea aeriană pe deasupra teritoriului unei părți și nu este prevăzută nici o aterizare. Cu toate acestea, fiecare stat poate, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, în momentul semnării sau depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, să pretindă a-i fi notificată orice tranzitare pe deasupra teritoriului sau.

Articolul 17

Limbile folosite și cheltuielile

1. Informațiile, în temeiul art. 4 paragrafele 2-4, trebuie să fie făcute în limba părții căreia îi sunt adresate sau în una dintre limbile oficiale ale Consiliului Europei.
2. Sub rezerva paragrafului 3 de mai jos, nici o traducere a cererilor de transferare sau a documentelor ajutoare acestora nu este necesară.
3. Orice stat poate, în momentul semnării sau depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, să pretindă ca cererile de transferare și înscrisurile ajutoare să fie însoțite de o traducere în limba proprie sau într-una din limbile oficiale ale Consiliului Europei, ori în aceea dintre aceste limbi pe care el o va indica. El poate, cu aceasta ocazie, să declare că este dispus să accepte traduceri în orice altă limbă în plus față de limba oficială sau de limbile oficiale ale Consiliului Europei.
4. În afară de excepțiile prevăzute la art. 6 paragraful 2 a), documentele transmise în aplicarea prezentei convenții nu au nevoie să fie certificate.
5. Cheltuielile ocazionate de aplicarea prezentei convenții sunt în sarcina statului de executare, cu excepția cheltuielilor ocazionate exclusiv pe teritoriul statului de condamnare.

Articolul 18

Semnarea și intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție este deschisă semnării statelor membre ale Consiliului Europei și statelor membre care au participat la elaborarea ei. Ea va fi supusă ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse pe lângă secretarul general al Consiliului Europei.
2. Prezenta convenție va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni după data la care trei state membre ale Consiliului Europei își vor fi exprimat consimțământul de a fi legate prin convenție, conform dispozițiilor paragrafului 1.

3. Pentru orice stat semnatar care își va exprima ulterior consimțământul de a fi legat prin convenție, aceasta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni după data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Articolul 19

Aderarea statelor nemembre

1. După intrarea în vigoare a prezentei convenții, Comitetul Ministrilor al Consiliului Europei va putea, după ce va fi consultat statele contractante, să invite orice stat nemembru al consiliului și care nu este menționat în art. 18 paragraful 1 să adere la prezenta convenție, printr-o hotărâre luată cu majoritatea prevăzută în art. 20 lit. d) al Statutului Consiliului Europei și cu unanimitatea reprezentanților statelor contractante având dreptul să ocupe un loc în comitet.
2. Pentru orice stat aderant, convenția va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni după data depunerii instrumentului de aderare pe lângă secretarul general al Consiliului Europei.

Articolul 20

Aplicarea teritorială

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, să desemneze teritoriul sau teritoriile cărora li se vor aplica prevederile prezentei convenții.
2. Orice stat poate, în orice alt moment următor, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentei convenții la orice alt teritoriu desemnat în declarație. Convenția va intra în vigoare cu privire la acest teritoriu în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni după data primirii declarației de către secretarul general.
3. Orice declarație făcută în virtutea celor două paragrafe precedente va putea fi retrasă, în ceea ce privește orice teritoriu desemnat în aceasta declarație, prin notificare adresată secretarului general al Consiliului Europei. Retragerea va produce efect în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni după data primirii notificării de către secretarul general.

Articolul 21

Aplicarea în timp

Prezenta convenție se va aplica executării condamnărilor pronunțate fie înainte, fie după intrarea sa în vigoare.

Articolul 22

Raporturile cu alte convenții și acorduri

1. Prezenta convenție nu va aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din tratatele de extrădare și din alte tratate de cooperare internațională în materie penală, care prevăd transferarea detinutilor în scop de confruntare sau de depunere de mărturie.
2. Atunci când două sau mai multe părți au încheiat sau vor încheia un acord sau un tratat asupra transferării condamnaților, ori atunci când au stabilit sau vor stabili în alt mod relațiile lor în acest domeniu, ele vor avea facultatea să aplice sus-mentionatul acord, tratat sau aranjament în locul prezentei convenții.
3. Prezenta convenție nu va aduce atingere dreptului statelor care sunt părți la Convenția europeană asupra recunoașterii internaționale a hotărârilor represive de a încheia între ele acorduri bilaterale sau multilaterale privind problemele reglementate prin aceasta convenție, pentru a-i completa dispozițiile sau pentru a facilita aplicarea principiilor din care ea se inspira.
4. Dacă o cerere de transferare cade în domeniul de aplicare al prezentei convenții și al Convenției europene asupra recunoașterii internaționale a hotărârilor represive sau al vreunui alt acord sau tratat asupra transferării condamnaților, statul solicitant trebuie, atunci când se formulează cererea, să precizeze în temeiul cărui instrument este formulată cererea.

Articolul 23

Reglementarea amiabila

Comitetul european pentru problemele criminale va urmări aplicarea prezentei convenții și va facilita, la nevoie, reglementarea amiabilă a oricărei dificultăți de aplicare.

Articolul 24

Denunțarea

1. Orice parte poate, în orice moment, să denunțe prezenta convenție, adresind o notificare secretarului general al Consiliului Europei.
2. Denunțarea va produce efecte din prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni după data primirii notificării de către secretarul general.
3. Cu toate acestea, prezenta convenție va continua să se aplice executării condamnărilor persoanelor transferate în conformitate cu sus-menționată convenție, înainte ca denunțarea să-și producă efectul.

Articolul 25

Notificări

Secretarul general al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului Europei, statelor nemembre care au participat la elaborarea prezentei convenții, precum și oricărui alt stat care a aderat la aceasta:

- a)** orice semnatura;
- b)** depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare;
- c)** orice data de intrare în vigoare a prezentei convenții în conformitate cu art. 18 paragrafele 2 și 3, art. 19 paragraful 2 și art. 20 paragrafele 2 și 3;
- d)** orice alt act, declarație, notificare sau comunicare având legătură cu prezenta convenție.

Drept pentru care, subsemnatele, fiind special autorizate în acest scop, au semnat prezenta convenție.

Adoptată la Strasbourg la 21 martie 1983, în limbile franceza și engleza, cele doua texte având valoare egala, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul general al Consiliului Europei va transmite copii de pe aceste texte, conforme cu originalul, fiecăruia dintre statele membre ale Consiliului Europei, statelor nemembre care au participat la elaborarea prezentei convenții și oricărui stat invitat să adere la aceasta.
